

HISTORISKE
HUSE

Kulturudvalget
Att: Formand Bertel Haarder

Historiske Huse
Borgergade 111
1300 København K

Tlf. 45 57 12 22
sekretariat@historiskehuse.dk
www.historiskehuse.dk

De privatejede fredede bygningers fremtid

16. september 2019

Til forskel fra naturfredning udløser bygningsfredning ikke erstatning. Det er et gennem mere end 100 år anerkendt princip, at ejere af de af staten udpegede bygninger af national interesse må tåle en bygningsfredning. Til gengæld er tanken, at ejerne kompenseres for de merudgifter, der er forbundet med at vedligeholde og istandsætte bygningerne.

Som det fremgår af bilag 1, er det meget dyrere at vedligeholde og istandsætte fredede bygninger end alle andre bygninger, primært fordi fredningsværdiernes opretholdelse under Slots- og Kulturstyrelsens administration kræver anvendelse af gedigne materialer og traditionelt håndværk. Styrelsens praksis ved udbetaling af økonomisk støtte til de fordyrede bygningsarbejder er dog i praksis sådan indrettet, at ejerne afholder en væsentlig egenbetaling for at leve op til de krav, der stilles til fredede bygninger.

Tidligere, tilbage omkring 1980, havde ejerne et skattemæssigt fradrag, *forfald-pr-år*, som lå i anden kapitalindkomst. Den skattemæssige værdi lå mellem 50 og 70 %, alt efter ejerens skattemæssige forhold. Sådan er det langt fra i dag!

Dengang udgjorde de direkte støttemidler til de fredede bygninger bevilget på finansloven ca. 30 mio. kr. For 2019 er der afsat 38 mio. kr. Heraf anvendes en ikke ubetydelig del af Slots- og Kulturstyrelsen til interne og eksterne konsulentopgaver etc. De direkte støttemidler, ved fuld pristalsregulering, ville i dag have ligget på ca. 120 mio. kr.

I dag, efter flere finanspolitiske tiltag og en flytning af forfald-pr-år til at være et ligningsmæssigt fradrag, er skatteværdien nu nede på 25 % og de direkte støttemidler er som sagt reelt ikke steget – men tværtimod voldsomt udhulet - siden 1980. Fakta er, at samtidigt med at øgede krav og dermed også udgifterne til opretholdelsen af de fredede bygninger er steget, er værdien af skattefradraget mere end halveret.

Historiske Huse er et formaliseret samarbejde mellem Bygnings Frednings Foreningen BYFO (cvr 88628411), Foreningen Bevaringsværdige Bygninger (cvr 25010078) og Bygningskultur Danmark (cvr 10127114)

HISTORISKE
HUSE

Som det fremgår af bilag 1, er det både dobbelt og tredobbelt så dyrt at vedligeholde og istandsætte fredede bygninger end alle andre ikke fredede bygninger. Vi taler altså om en voldsom udhuling af den økonomi, der er til rådighed for ejerne til at varetage deres ansvar for opretholdelsen af den nationalt vigtigste bygningskulturarv.

Især udenfor Københavnsområdet er det et stort problem, som i stigende grad kommer til udtryk ved manglende eller forkert vedligeholdelse af den fælles byggede kulturarv.

Bygnings Frednings Foreningen BYFO foreslår, at fradraget for istandsættelsesudgifter på fredede bygninger hæves til minimum 50%. BYFO foreslår samtidigt, at den direkte støtte fra Slots- og Kulturstyrelsen efter bygningsfredningsloven forhøjes således, at de fordyrende krav, som Slots- og Kulturstyrelsen stiller, kompenseres fuldt ud, hvilket vil være i overensstemmelse med de hensyn, der lå bag vedtagelsen af bygningsfredningsloven for 100 år siden. Det bemærkes, at jo større compensationen er fra statens side til bygningsarbejder på de fredede bygninger, jo mindre udgør den skattefinansierede andel.

Eksempler på dynamiske effekter:

- Efterspørgsel efter professionelle restaureringskyndige håndværkere
- Begrænsning af ikke momsbelagt arbejde
- Uddannelse af flere restaureringskyndige håndværkere, herunder lærlinge
- Yderligere skatteprovenu (arbejds løn 75%)
- Yderligere momsprovenu (materialer 25%)
- De fredede bygningers socioøkonomiske effekter i landdistrikterne
- Turismeeffekter

På den baggrund ønsker jeg om foretræde for Folketingets Kulturudvalg.

Med venlig hilsen

Birthe luel

Formand

Mobil: 4085 3739

Mail: birthe@birtheiuel.dk